

Kako se postiže mudrost? I dio

Subota, 21 Mart 2009

{pslovo}1{/pslovo}. Znanje ('Ilm) Znanje je ono što se temelji na dokazu, a korisno znanje je ono s èime je došao Poslanik sallallahu alejhi ve sellem. Daija ne može biti mudar ako ne posjeduje šerijatsko znanje. Ako nema makar dio tog znanja, onda mu je put ka uputi i sreæi zatvoren. Hasan el-Basri je rekao: "Onaj koji radi bez znanja je kao onaj koji putuje bez upute (putokaza)."

Osnovne predispozicije sticanja znanja su: - Traženje pomoæi od Allaha dž.š. i traženje od Allaha (dovom) korisno znanje Allah dž.š. je naredio posljednjem Poslaniku sallallahu alejhi ve sellem da od Njega traži poveæanje znanja: "I reci, Gospodaru moj poveæaj mi znanje" (Prijevod znaèenja sure Ta Ha, 114.). Također, Poslanik sallallahu alejhi ve sellem je imao obièaj uèiti dovu: "Gospodaru moj, daj da se okoristim onim što si me poduèio, poduèi me onome što æe mi koristiti i poveæaj mi znanje" (Tirmizi).- Bogobojaznost (takvaluk) i èuvanje od grijeha Uzvišeni Allah kaže: "Bojte se Allaha, Allah æe vas poduèiti, On sve zna" (Prijevod znaèenja sure El-Bekare, 282.). U drugom ajetu Uzvišeni kaže: "O vjernici, ako se budete Allaha bojali, On æe vam dati sposobnost da istinu od neistine razlikujete" (Prijevod znaèenja sure El-Enfal, 29.) tj. dat æe vam znanje preko kojeg æete moæi razlikovati istinu od neistine. Stoga Ibn Mesud kaže: "Ja smatram da èovjek zaboravi nešto što je znao zbog grijeha koje èini." (Ibn Abdul-Berr). Dakle, znanje je svjetlost, a bogobojaznost zajedno sa znanjem je svjetlo nad svjetlošæu koje osvjetljava srce daije i ukazuje mu na mjesta istine, pojašnjava mu ispravna sredstva i naèine koji su prikladni i koji odgovaraju uslovima, situacijama i pojedinim osobama. Jedan od ehlu-selefa veli: "Èuli smo da je mudrost strah od Allaha i spoznaja Allaha." Jedan od tabi'ina, Ebul-Alije kaže: "Strah od Allaha je vrhunac svake mudrosti." - Oslobaðanje od stida i oholosti prilikom traženja znanja Od Aiše r.a.se prenosi da je rekla: "Divne li su žene ensarija, stid ih nije sprjeæavao da uèe o vjeri." (Buhari) Mudžahid, uèenik Ibn Abassa r.a. je rekao: "Znanje ne može nauèiti onaj koji se stidi, niti onaj koji je ohol."- Ulaganje truda u traženju znanja i upornost u stalnom ponavljanju nauèenog, te njegovo èišæenje (zekat), a zekat na znanje je njegovo širenje i poduèavanje onoga ko ne zna. 2. Postupanje po znanju uz iskrenostOvo je jedan od najvažnijih puteva preko kojih se stièe mudrost, odmah nakon Allahove pomoæi, blagodati i dobrote. Šejhul-islam Ibn Tejmije je rekao: "Više ehlu-selefa je reklo: 'Mudrost je spoznaja vjere i rad po tome'. "Znanje bez rada po tom znanju æe na Sudnjem danu biti dokaz protiv onoga koji ga posjeduje. Stoga, Allah dž.š. je iz milosti prema vjernicima, opomenuo ih da ne govore ono što sami ne rade. Ibn Mesud kaže: "Kod koga se djela razlikuju od rijeèi on sam sebe kori i prigovara sebi." (Ibn Abdul-Berr). A Sufijan Ibn Ujejne kaže: "Najveæa neznanica je onaj koji ostavi rad po onome što zna, a najuèeniji èovjek je onaj koji radi po onome što zna." (Ed-Darimi)U djelu 'Zuhd' od imama Ahmeda stoji: "Primjer onoga koji uèi, te mu se znanje poveæava, a ne radi po njemu je kao primjer èovjeka koji nacijepa drva, a zatim zaveže jedan naramak i krene noseæi ga, pa ne uspije u tome, a onda pridoda još jedan naramak."Daija koji ne radi po onome to zna, Allah mu neæe dati bereket u njegovoj da'vi, pa æe ljudi od njega bježati i njegovi savjeti æe skliznuti sa srca kao što kap sklizne s lista. To je zato što, uglavnom, kada govor iziðe iz srca, on uèe u drugo srce, a kada iziðe s jezika, ne odlazi dalje od ušiju koje ga slušaju. 3. Blagost (Hilm)Ona se ogleda u suzdržavanju kod ljutnje i smirenju kada se pobude emocije ili kada se èovjek uzbuði. Blagost je srednje stanje između 2 poroka: ljutnje i ravnodušnosti. Ako se osoba prepusti svojoj srdžbi bez uviðanja posljedica, ona je upala u jedan nedostatak (porok), a ako ostane ravnodušna te izgubi svoje pravo i bude zadovoljna nepravdom, upala je u drugi nedostatak. Ali, ako se okiti blagošæu uz snagu koju ima, te blago postupa prema onome ko to zaslužuje, to je velika vrijednost i to je ono što se traži. Poèetak blagodati se ogleda u savladavanju srdžbe za koju je neophodno mnogo borbe i truda. Kada èovjek uspije u savladavanju srdžbe svaki put bez poteškoæa, on postaje okiæen svojstvom blagosti, a to je svojstvo koje voli Allah i Njegov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem.Poslanik sallallahu alejhi ve sellem je rekao Munziru ibn 'Aizu r.a.: "Zaista ti imaš dva svojstva koja Allah Uzvišeni voli, a to su blagost i smirenost..." (Muslim) Od stvari koje potvrðuju da je blagost jedna od najveæih temelja mudrosti je i to da je ona jedno od Allahovih lijepih imena i da je jedna od najuoèljivijih osobina vjerovjesnika sallallahu alejhi ve sellem. Svaki od njih je od strane svoga naroda nailazio na ono što izaziva srdžbu i podstièe na odmazdu, ali su se blago odnosili prema njima i bili milostivi. Najbolji u tome je bio Poslanik sallallahu alejhi ve sellem kojeg je odgojio njegov Uzvišeni Gospodar i poduèio ga ovom uzvišenom moralu. To vidimo iz mnogo ajeta, kao što su rijeèi Milostivog: "Ti sa svakim postupaj lijepo, traži da se èine dobra djela, a neznanica se kloni! A ako šejtan pokuša da te na zlo navede, ti potraži utoèište kod Allaha, On uistinu sve èuje i sve zna." (Prijevod znaèenja sure El-E'araf, 199-200)Ili rijeèi Allaha dž.š.: "Samo Allahovom milošæu ti si blag prema njima; a da si osoran i grub, razbježali bi se iz tvoje blizine, zato im praštaj i moli se da im bude oprošteno i dogovaraj se s njima.? (Prijevod znaèenja sure Alu Imran, 159) Poslanik sallallahu alejhi ve sellem je u svojoj blagosti dostigao najviši stepen. Kako bi daija bio blag neophodno je da ima èvrstu odluku i da se stalno bori sa sobom. Stoga je Poslanik sallallahu alejhi ve sellem rekao: "Nije jak onaj koji se dobro hrva, nego je jak onaj koji sebe savlada u srdžbi." (Mutefekun alejhi) Covjek mora težiti osloboðenju od srdžbe, a to se postiže na dva naèina: - Zaštita, a ona je bolja od lijeèenja i postiže se èuvanjem od onoga što prouzrokuje srdžbu. Ti uzroci su: oholost, samoljublje, uobraženost, pretjerana zabava i šala, malo spominjanje Allaha, nervoza, prouzrokovanje problema itd.- Lijek (kada doðe do ljutnje), a ogleda se u: traženju zaštite od Allaha (uèenje e'uze), abdestu, promjeni stanja-kao što je sjedenje ako si stajao ili ležanje ako si sjedio, prisjeæanje na nagradu koja je obeæana i vrijednosti suzdržavanja u ljutnji, kao što je npr. ajet: "...oni koji srdžbu savlaðuju i ljudima praštaju, a Allah voli one koji dobra djela èine." (Prijevod znaèenja sure Alu Imran, 134) ili hadis: "Ko se suzdrži u ljutnji a u moguænosti je

da uzvрати, Allah æe ga pozvati ispred svih stvorenja na Sudnjem danu i dati mu da izabere koju god od hurija bude htio." (Ebu Davud i Tirmizi) Od stvari kojima je neophodno da daija teži kako bi bio blag i mudar su: milost; prijezir i izbjegavanje ružnog govora, grijeha i grubosti u govoru; dobroinstvo prema onome koji se prema tebi ogriehio; opraštanje onome koji ti je nepravdu uèinio; uspostavljanje veza s onim koji ih prekida; iskorjenjivanje pogrešnog ubjeđenja da je blagost nemoæ, opraštanje slabost, a ostavljanje i odlazak od nezalice strah. Veæina ovih stvari je skoro nestala iz naše svakodnevnice i zbog toga da'va trpi posljedice. Mnoge greške i problemi na koje nailaze braæa i sestre su rezultat nepostojanja ovih plemenitih svojstava. Pripremila: sestra Fadila, annisa.net